

PASİF SİGARA DUMANI ETKİLENİMİNDEN KORUMAK

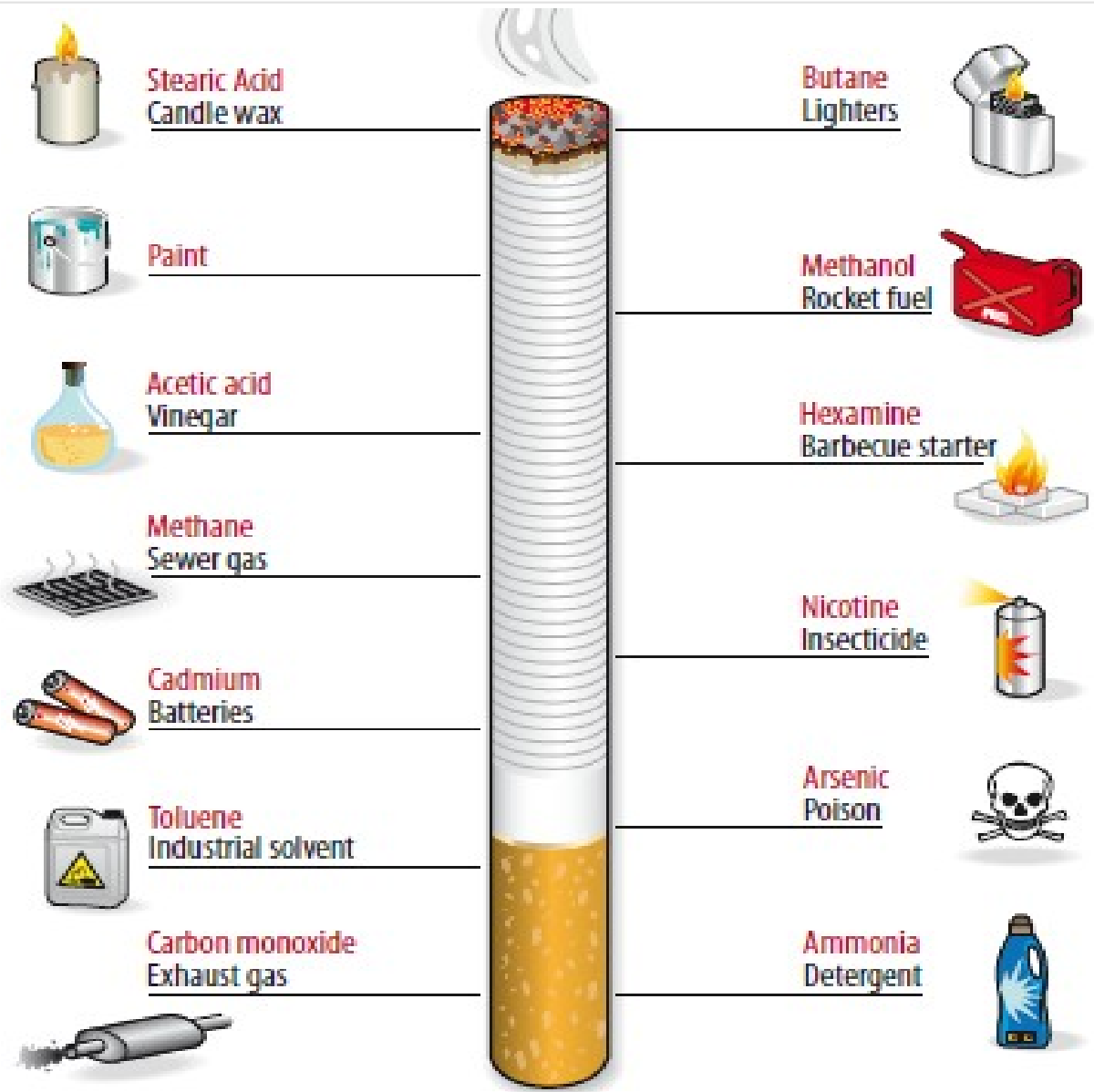
Yrd. Doç. Dr. Edibe PİRİNÇCİ

SİĞARA DUMANI: EN ÖNEMLİ KİRLETİCİLER ARASINDA..

250'sinin kanser yaptığı bilinen/(ya da) zehirli olan 4000 den fazla sağlığa zararlı madde içermektedir.

http://www.achooallergy.com/images/air_quality.jpg

WHO Report on the Global Tobacco Epidemic, 2009: Implementing smoke-free environments.

http://whqlibdoc.who.int/publications/2009/9789241563918_eng_part2.pdf. p:19.

PASİF İÇİCİLİK(Passive smoking)

- ❑ Çevresel sigara dumanı (environmental tobacco smoke),
 - ❑ İkinci el içicilik (second-hand smoke) ya da
 - ❑ Gönüllü olmayan içicilik (involuntary smoking) olarak tanımlanmaktadır.
-

PASİF İÇİCİLİK(Passive smoking)

- Sigara içmeyen bir kişinin, aynı yaşam ortamlarını paylaştıkları ve yakın ilişkide buldukları kimselerin içtikleri sigara dumanı ile karşı karşıya kalmasıdır.

Law MR, Hackshaw AK. Environmental tobacco smoke. Br Med Bull 1996; 52: 22-34.)

<http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/5/55/Smoke-by-a-window-in-a-pub.jpg/200px-Smoke-by-a-window-in-a-pub.jpg>

<http://www.gasp.org.gg/clientpics/child-health.jpg>

İKİ TÜR SİGARA DUMANI VARDIR

- Birincisi sigara içen kişinin üflediği sigara dumanı ki buna ana akım dumanı (mainstream smoke)
- İkincisi ise sigaranın yanması sonucu oluşan dumandır; buna ise yan akım dumanı (side-stream smoke) denir.

-
- Sigara dumanından etkilenim ana akım dumanı ve yan akım dumanı ile oluşmaktadır.
 - Yan akım dumanı oluşurken yanma ısısı daha düşük olduğu için yan akım dumanında ana akım dumanına göre çok daha fazla kimyasal madde mevcuttur.
-

-
- Yan akım dumanı ana dumana göre daha fazla nikotin içerir.
 - İçeriğinde kanser yapıcı maddeler daha yüksek yoğunluktadır.
 - Çevre koruma Ajansı (Environmental Protection Agency-EPA) 1992'de pasif içiciliği Grup A kanser yapıcı madde olarak tanımlamıştır.
-

PASİF ETKİLENİM AÇISINDAN RİSK GRUPLARI

- Bebekler-çocuklar
 - Kadınlar/gebeler
 - Yaşlılar
 - Haklarını korumama olasılığı olan gruplar (örneğin engelliler)
-

Pasif sigara içiciler de sigara bağımlıları kadar zarar görürler.

-
- ❑ Pasif sigara içimi;**
 - ❑ Akciğer kanserine**
 - ❑ Kalp hastalıklarına**
 - ❑ Çocuklarda akciğer ve solunum yolu hastalıklarına neden olur**
-

PASİF İÇİCİLİK EPİDEMİYOLOJİSİ

- Çocuk sağlığı üzerinde en az aktif sigara içiciliği kadar olumsuz etkilere yol açan ve genellikle anne-baba kaynaklı olan pasif sigara içiciliği sıklığı tüm dünyada yüksektir.
 - Dünyada çocukların yaklaşık %40'ı pasif içicidir.
-

PASİF ETKİLENİM—AVRUPA

Tablo 8. 13-15 yaş grubunda tütün dumanından pasif etkilenim prevalansı (%)

Ülke	Araştırma yılı	Evdeki etkilenim	Ev dışındaki etkilenim
Arnavutluk	2004	84,8	80,6
Ermenistan	2004	91,4	85,1
Belarus	2004	75,3	90,1
Bosna Hersek	2003	96,7	91,5
Sırp Cumhuriyeti	2003	96,2	91,1
Bulgaristan	2002	67,7	75,7
Hırvatistan	2003	94,9	91,1
Çek Cumhuriyeti	2002	41,1	74,5
Estonya	2003	80,6	90,7
Gürcistan	2003	95,0	93,8
Yunanistan	2004 (bölgesel)	91,1	94,3
Macaristan	2003	84,0	92,8
Kazakistan	2004	72,7	71,8
Kırgızistan	2004	64,4	64,9
Letonya	2002	59,0	71,3
Litvanya	2005	43,1	64,6
Polonya	2003	86,7	90,4
Moldova	2004	62,3	96,7
Romanya	2004	90,4	81,5
Sırbistan Karadağ	2003	97,4	91,3
Slovakya	2003	79,5	85,7
Slovenya	2003	65,9	89,0
Tacikistan	2004	51,5	69,7
Eski Yugoslavya Cumhuriyeti/Makedonya*	2003	91,9	80,2
Türkiye	2003	81,6	85,9
Ukrayna	2005	70,1	84,4

* Eski Yugoslavya Cumhuriyeti/Makedonya – The former Yugoslav Republic of Macedonia

PASIF ETKİLENİM—AVRUPA

Table 8. 13-15 yaş grubunda tütün dumanından pasif etkilenim prevalansı (%)

Ülke	Araştırma yılı	Evdeki etkilenim	Ev dışındaki etkilenim
Arnavutluk	2004	84,8	80,6
Ermenistan	2004	91,4	85,1
Belarus	2004	75,3	90,1
Bosna Hersek	2003	96,7	91,5
Sırp Cumhuriyeti	2003	96,2	91,1
Bulgaristan	2002	67,7	75,7
Hırvatistan	2003	94,9	91,1
Çek Cumhuriyeti	2002	41,1	74,5
Estonya	2003	80,6	90,7
Gürcistan	2003	95,0	93,8
Yunanistan	2004 (bölgesel)	91,1	94,3
Macaristan	2003	84,0	92,8
Kazakistan	2004	72,7	71,8
Litvanya			
Moldova			
Romanya	2004	90,4	81,5
Sırbistan Karadağ	2003	97,4	91,3
Slovakya	2003	79,5	85,7
Slovenya	2003	65,9	89,0
Tacikistan	2004	51,5	69,7
Türkiye			

* Eski Yugoslavya Cumhuriyeti/Makedonya — The former Yugoslav Republic of Macedonia

□ Pasif sigara içiciliği sıklığı Küba'da %68.9, Endonezya'da %63, Çin'de %53, Polonya'da %67, Rusya'da %55.3, Arjantin'de %68 olarak bildirilmiştir.

□ California Environmental Protection Agency. Health effects of exposure to environmental tobacco smoke. Final Report. California Environmental Protection Agency Office of environmental Health Hazard Assessment, 1997.

□ Çocuklarda pasif içicilik, ailenin aktif içiciliğinden daha yüksek ABD’de erişkinlerde aktif sigara içicilik sıklığı %26.5 iken 2 ay-11 yaş çocuklarda bu oran %43 olarak bildirilmiştir.

□ America Academy of Pediatrics. Enviromental Tobacco Smoke: A hazard to children. Pediatrics 1997; 99: 639-41.

□ Yine İngiltere’de ulusal düzeyde yapılan çalışmada 11-15 yaş arası okul çocuklarında tükürükte kotinin düzeyleri ölçülerek pasif içicilik sıklığı araştırılmış, çocuklarda pasif içicilik %54.5, annenin içicilik sıklığı %29.2 ve babanın içicilik sıklığı %28.1 olarak saptanmıştır.

□ Jarvis MJ, Goddard E, Higgins V, et al. Children exposure to passive smoking in England since the 1980’s : cotinin evidence, from populationsurveys. BMJ 2000; 321:343-5.

Ülkemizde yapılan araştırmalar

□ Çocuklarda pasif sigara içicilik sıklığıının % 53-85 olduğu bildirilmektedir.

- Karakoç F, Dađlı E, Kut A, Pamukçu A. Çocuklarda Pasif Sigaraya Maruziyetin Serum Kotinin Düzeyi ile Belirlenmesi. Türkiye Klinikleri Dergisi 1998;7:77-82.
 - Boyacı H, Duman c, Basygit I, Ilgazlı A, Yıldız F. Determination of environmental tobacco smoke in primary school children with urine cotinine measurements. Tuberk Toraks 2004;52:231-6.
 - Keskinoglu P, Cimrin D, Aksakoglu G. The impact of passive smoking on the development of lower respiratory tract infections in children. J Trop Pediatr 2007;53:319-24.
-

İdrarda kotinin

- **Değerlendirmek için en çok başvurulan tanı yöntemi tükürük, serum veya idrarda nikotinin ana yan ürünü olan ve nikotine göre yarılanma ömrü daha uzun (40-160 saat) olan kotinin düzeylerine bakılmasıdır.**
 - Hofhuis W, de Jongste JC, Merkus PJ. Adverse health effects of prenatal and postnatal tobacco smoke exposure on children. *Arc Dis Child* 2003;88:1086-90. 15.
 - Keskinoglu P, Cimrin D, Aksakoglu G. The impact of passive smoking on the development of lower respiratory tract infections in children. *J Trop Pediatr* 2007;53:319-24.
 - Jurado D, Munoz C, Luna Jde D, et al. Environmental tobacco smoke exposure in children: parental perception of smokiness at home and other factors associated with urinary cotinine in preschool children. *J Expo Anal Environ Epidemiol.* 2004;14: 330-6.
-

Ev içinde sigara içildiğinde;

- ❑ Çocuklar ortalama günde **5** sigara içmiş olmaktadır.
- ❑ Bebekler hastaneye **3** kat daha fazla başvurmaktadır.
- ❑ Ani bebek ölümü riski **2.5 kat** artmaktadır.
- ❑ Bebeklerde ani, kolik tarzı karın ağrısı görülme sıklığı **2 kat** artmaktadır.
- ❑ Çocuklarda astım ve solunumsal enfeksiyon riski **2 kat** artmaktadır.
- ❑ Çocukların ileriki yaşlarında akciğer kanseri, kronik bronşit geçirme riski artmaktadır.
- ❑ Eşi sigara içen kadınlarda akciğer kanserinden ölüm **2-3 kat** artmaktadır.

Ev içinde sigara içiliyorsa...

- ❑ Çocuklarda meningokok hastalığını kolaylaştırdığı düşünülmektedir.
 - ❑ Son araştırmalar, ikinci el tütün dumanının çocuklarda kistik fibroza yol açan gen mutasyonunu aktive ettiğini göstermiştir.
-

Çocuklar ve gençler sigara içerse...

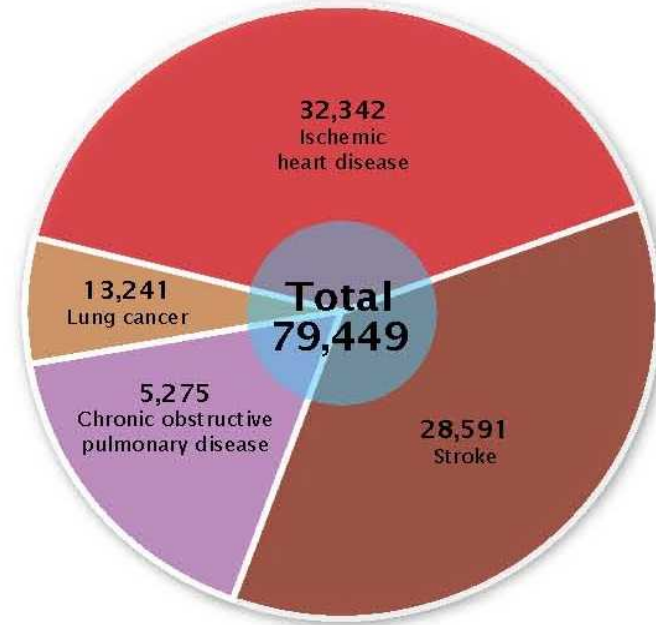
- ❑ Çocukluk ve gençlik döneminde sigara içilmesi, diş eti hastalığı, süreğen öksürük, balgam yapımında artış, solunum yolu hastalıklarının sayısında ve ağırlığında artış, fizik dayanıklılıkta azalma gibi ciddi sağlık sorunlarını ortaya çıkarır.
 - ❑ Sigara kullanımı aynen sürerse, yaklaşık 6,4 milyon çocuk, sigara içimi ile ilgili bir hastalıktan erken ölecektir.
-

Pasif İçiciliğe atfedilen ölümler (25 Avrupa Birliği Ülkesi, 2002)

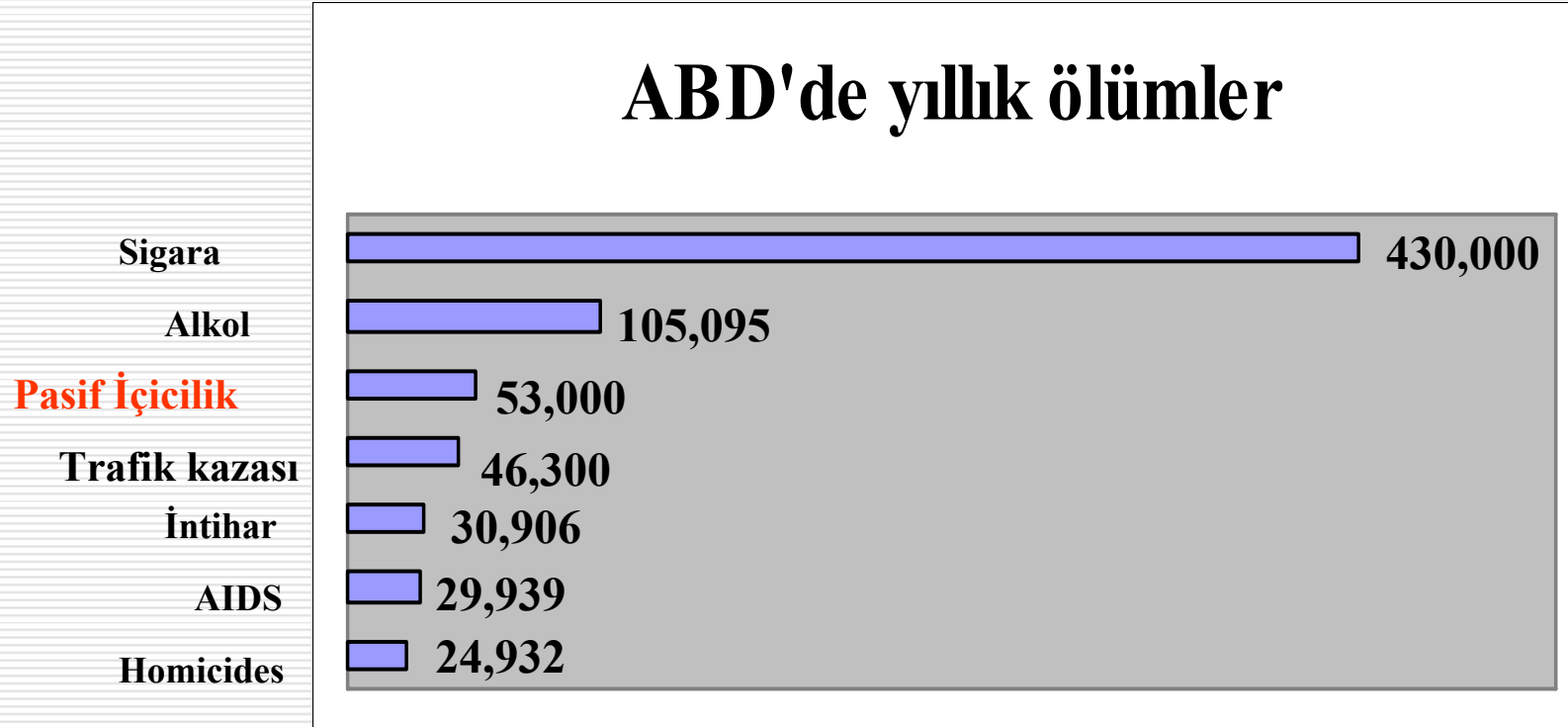
- 1-İskemik kalp hastalığı
- 2-İnme
- 3-Akciğer kanseri
- 4-KOAH

NUMBER OF DEATHS ATTRIBUTABLE
TO SECONDHAND SMOKE IN THE 25
COUNTRIES OF THE EUROPEAN UNION

Major causes, 2002

Hiçbir şey tütün gibi öldürmez!

Kaynak: Centers for Disease Control and Prevention (CDC)

ULUSLARARASI DÜZEYDE

DUMANSIZ ORTAM" İÇİN ADIM

ATMIŞ ÜLKE ÖRNEKLERİ

İrlanda

Uruguay

ABD-eyaletleri

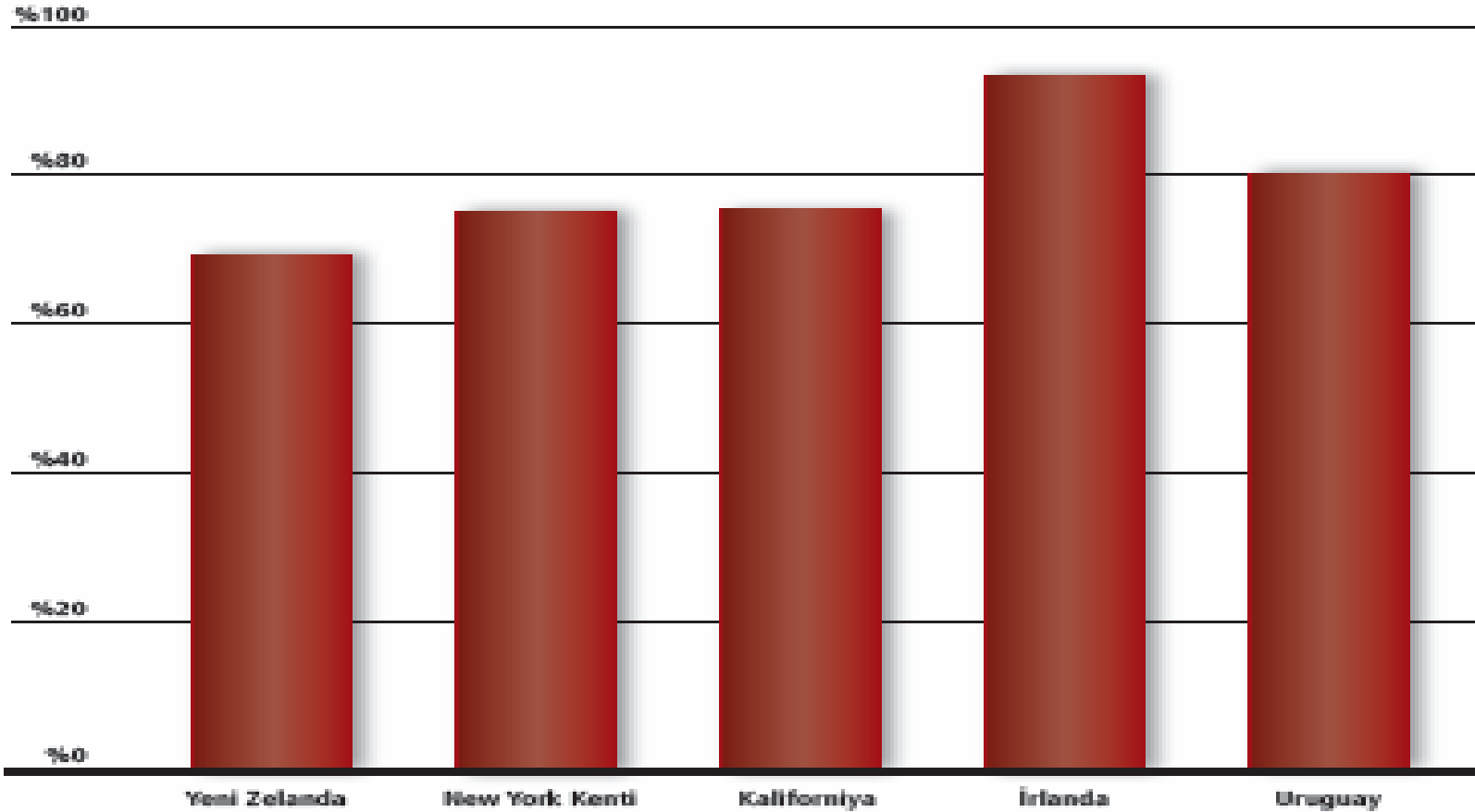
Yeni Zelanda

Avrupa ülkeleri (İngiltere, Fransa, vb)

Türkiye

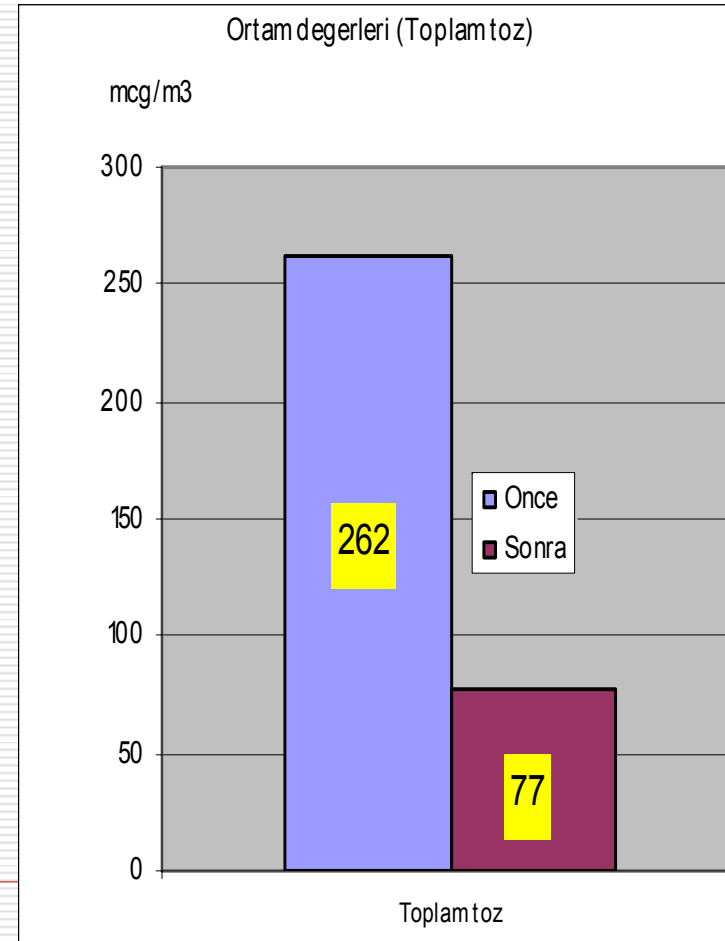
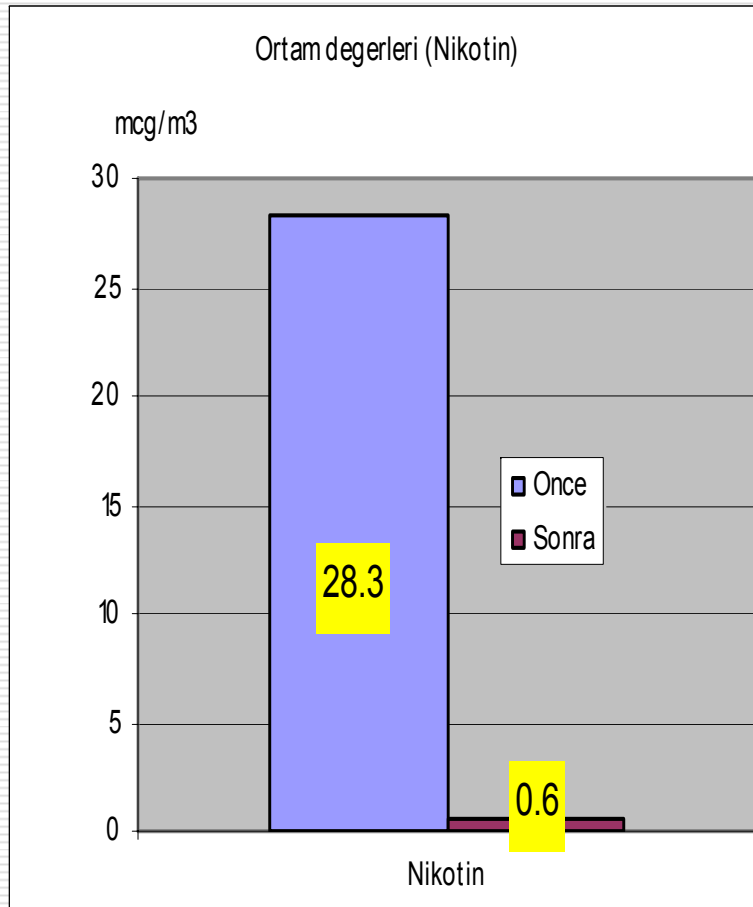
SİGARASIZ ALANLAR POPULERDİR

Bar ve restoranlarda kapsamlı sigara yasağı uygulamasına destek

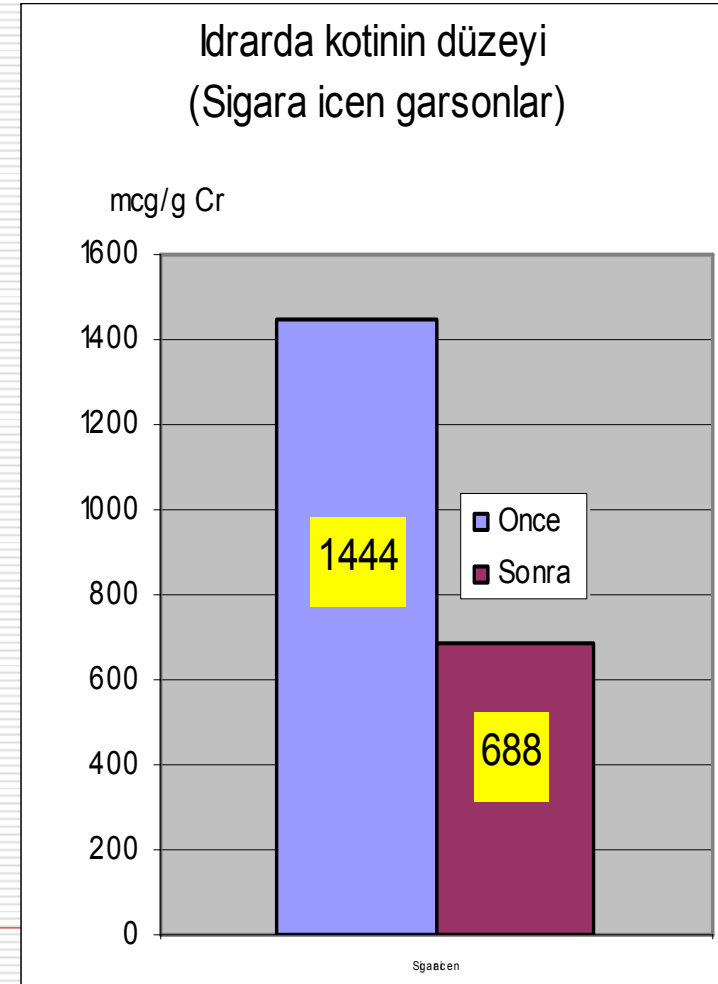
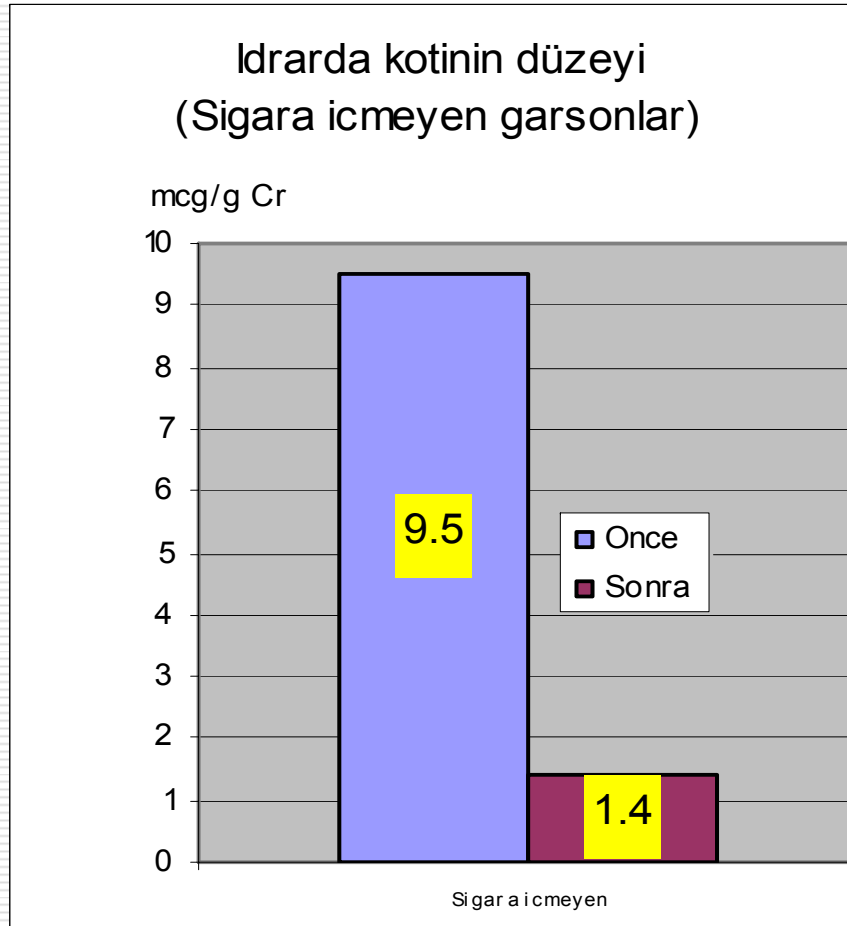
Barlarda Sigara Yasağı Uygulaması, Norveç

Journal of Environmental Monitoring, 2006, 8: 362 – 368

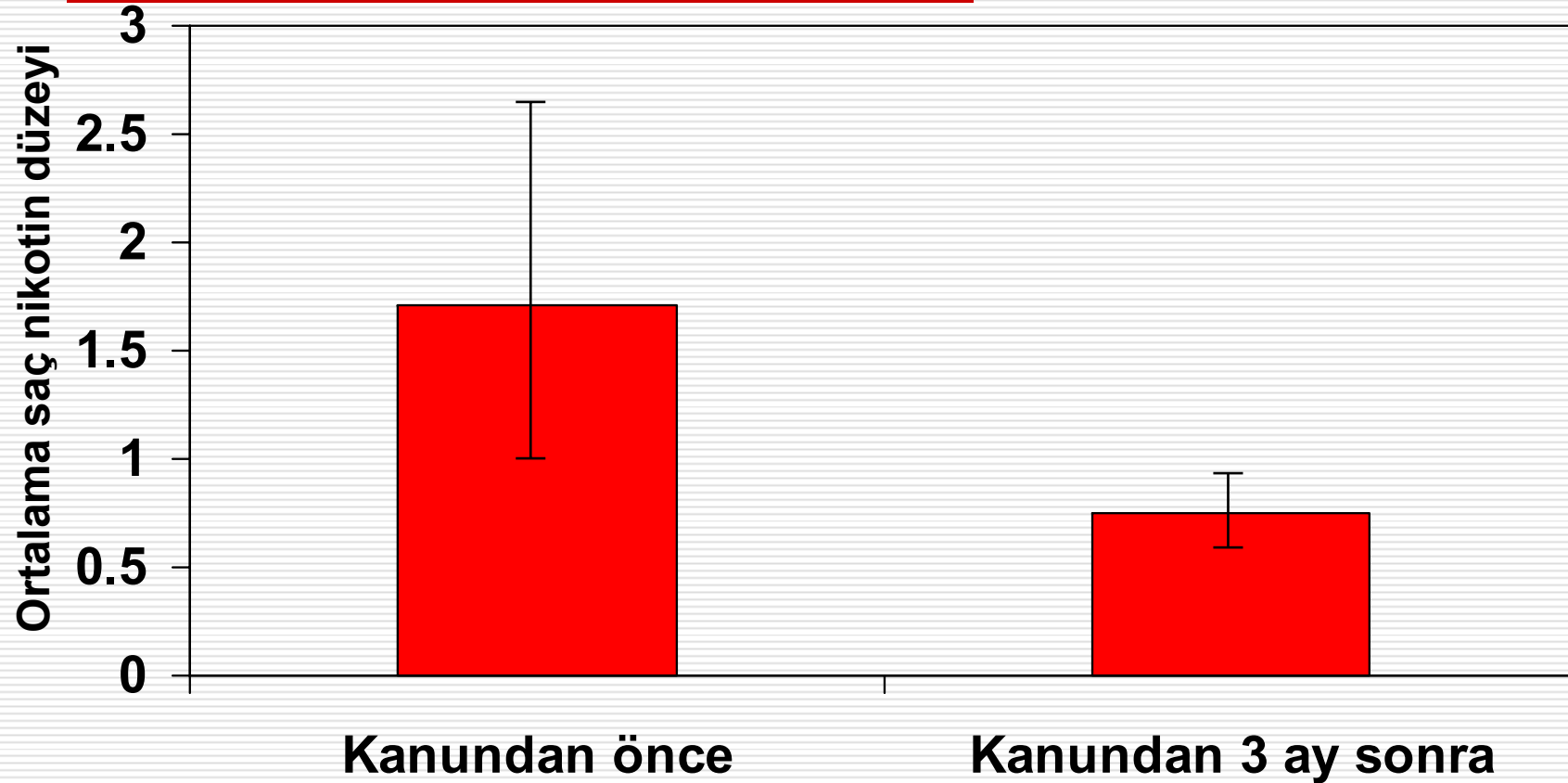

Barlarda Sigara Yasağı Uygulaması, Norveç

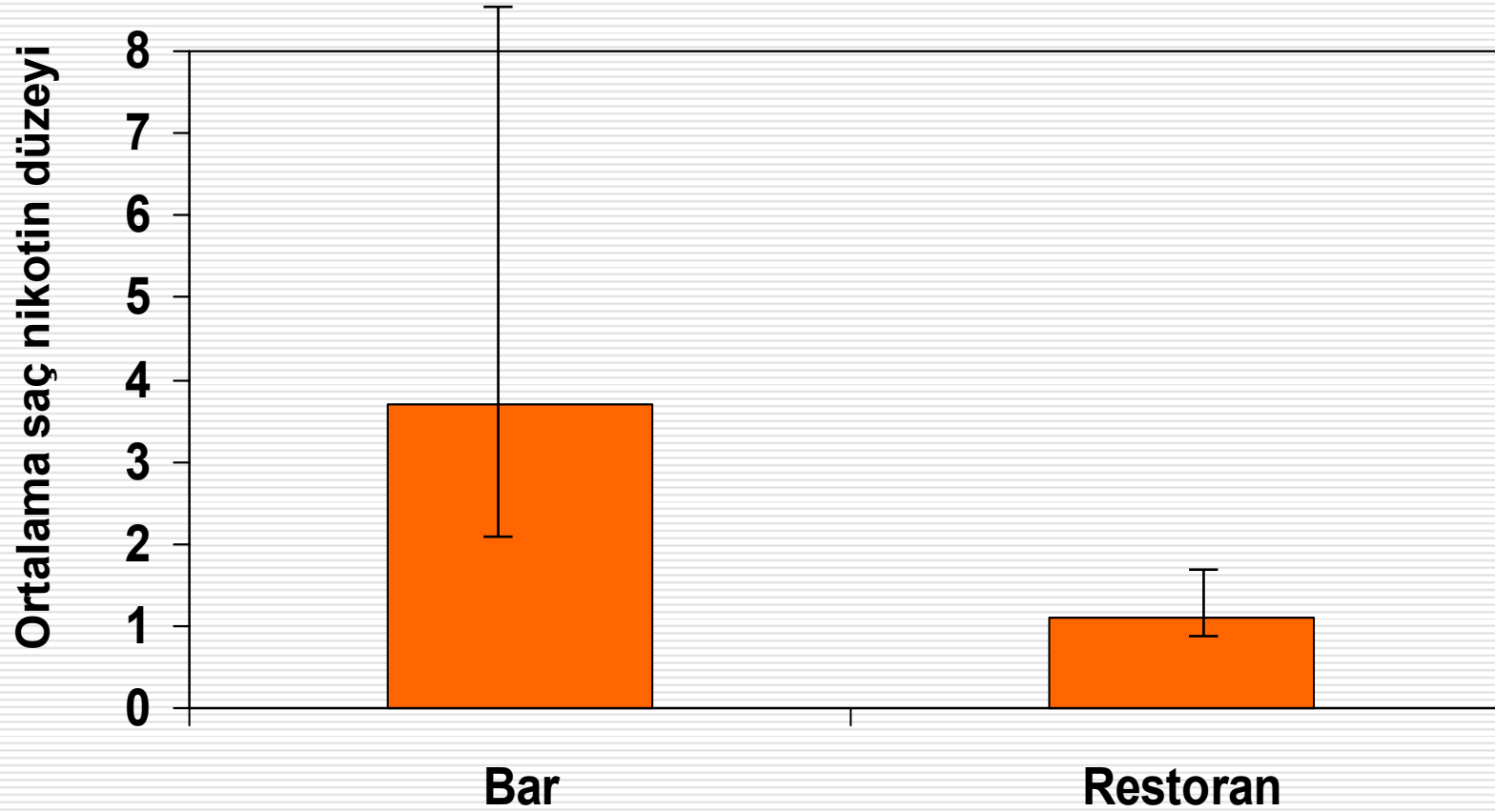
Journal of Environmental Monitoring, 2006, 8: 362 – 368

Lexington'da Kanun çıkmasından sonra, Sa Nikotini % 56 azaldı

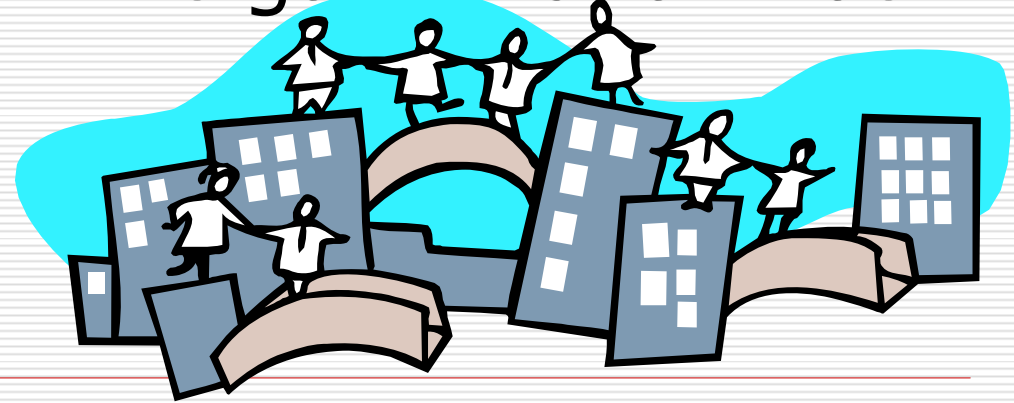

Bar Çalışanlarında Saç Nikotininde Ortalama Azalma Daha Büyüktü

Tütün Kanunlarının Halk Sağlığına Faydaları

- ❑ Sigara içmeyenlerin korunması
- ❑ Daha az çocuğun sigaraya başlaması
- ❑ Sigara içenlerin daha az sigara tüketmesi
- ❑ Daha fazla kişinin sigarayı bırakması

-
- **Yüksek gelirli ülkelerde dumansız kamusal alanlar ve işyerleri tütün tüketimini %3-4'e kadar azaltmıştır.**
 - **Sigara içilmeyen işyerlerinde çalışanlar sigarayı bırakmada, sigara içilebilen işyerinde çalışan kişilere göre iki kat daha başarılı bulunmuştur.**

- Fichtenberg CM, Glantz SA. Effect of smoke-free workplaces on smoking behaviour: systematic review. *British Medical Journal*, 2002, 325(7357):188
 - Bauer JE et al. A longitudinal assessment of the impact of smoke-free worksite policies on tobacco use. *American Journal of Public Health*, 2005,95:1024-1029.
-

Tütünle Mücadele

BAŞLATMA

BIRAKTIR

SİGARA DUMANINDAN PASİF

ETKİLENİMDEN KORU

Pasif sigara dumanının önlenmesi için genelde tütün endüstrisi tarafından önerilen iki yöntem vardır.

1- Ortak alanlarda sigara içilen bölümlerin ayrılması

2- Havalandırma ve filtre uygulanması.

Ancak bu yöntemlerin incelendiği çalışmalarda varılan sonuçlar, bu önlemlerin **ETKİLİ OLMADIĞINI göstermiştir.**

□ Sigara dumanının içindeki zararlı maddelerin yaklaşık %90'ı uçucu gazlar şeklinde havaya karışır. Bu zararlı maddelerden korunmanın tek yolu kapalı ortamlarda sigara içilmemesidir.

-
1. Protection from exposure to second-hand tobacco smoke. Policy recommendations. World Health Organization 2007
 2. A cross country comparison of exposure to secondhand smoke among youth. The GTSS Collaborative Group. Tobacco Control 2006;15(Suppl II):ii4-ii19
 3. Bilir, et al. Smoking behaviour and attitudes (Turkey) Final report. Ankara 1997
-

DUMANSIZ YAŞAM YASALARI

- Halkı ve çalıőanları korur.
 - Tütün endüstrisi dışındaki sektörlere zarar vermez.
-

Sigara yasağı pasif içiciliği sona erdirdi

- Türkiye'de, 19 Mayıs 2008 tarihinde yürürlüğe giren sigara yasağının genişletilmesine ilişkin yasanın pasif içiciliği sona erdirdiği belirtildi.**
-

Sigarasızlık yasalarının gücünü artırmak için yapılması gereken, yasanın yürürlüğe girmesinden hemen sonra uygulamanın yakından **izlenmesi ve zorlanmasıdır.**

**ÇOCUKLARIMIZA SAĞLIKLI
ORTAMLAR BIRAKABİLMEK İÇİN
TÜM KAPALI ALANLARI
SİĞARA DUMANINDAN
ARINDIRMALIYIZ**

**Bilmek yetmez; Uygulamamız lazım.
Niyetli olmak yetmez; Yapmamız lazım.**

Johann Wolfgang von Goethe (1749–1832)

Daha Sağlıklı
bir Türkiye için
Sigarasız Kapalı Alanlar...

 **19 MAYIS
2008**

Daha Sağlıklı
bir Gençlik için
Sigarasız Dünya Günü...

 **31 MAYIS
2008**